

Vapaa-ajan palvelualue

Vapaa-ajan palvelualue ylläpitää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä järjestämällä liikunta-, nuoriso- ja kirjastopalveluita.

Määrärahat ja tuloarviot

Vapaa-ajan palvelualue	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toimintatuotot	132 742	144 200	144 900	144 900	144 900	144 900
Toimintakulut	-966 756	-1 032 705	-1 021 700	-1 021 700	-1 021 700	-1 021 700
Toimintakate (Netto)	-834 013	-888 505	-876 800	-876 800	-876 800	-876 800
Valtuustoon nähden sitova						
Poistot ja arvonalentumiset	-79 279	-63 936	-48 447	-37 101	-28 894	-21 670

Suoritteet

	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Työllistettäviä nuoria	79	100	120	120	120	120
Nuorisotilan kävijät	2 800	3 850	4 000	4 000	4 000	4 000
Kirjastossa käyntejä	71 411	49 000	70 000	70500	71 000	71 500
Kirjastoaineiston lainat	75 959	75 000	75 500	76 000	76 500	77 000
Musiikkiopiston opiskelijoita	36	36	36	36	36	36
Musiikkileikkikoulun ryhmiä 0		0	3	3	3	3
Kuvataidekoulun opiskelijoita	24	24	24	24	24	24
Kansalaisopiston opetustunnit	601	579	900	900	900	900

Kirjastopalvelut

Kirjasto on kunnan peruspalvelu ja sen tulee toteuttaa kirjastolain mukaisia tehtäviä kunnassa: tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon

hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjastolla on kaksi toimipistettä: pääkirjasto sekä kirjastoauto, joka tuottaa palvelua haja-asutusalueella.

Kirjasto huolehtii lakisääteisten tehtävien toteuttamisesta alla mainituilla tavoilla:

- Kirjasto tarjoaa palveluaikojen lisäksi mahdollisuuden omatoimiajalla asiointiin. Kirjastoauto liikennöi joka toinen viikko Tammelan kunnan alueella.
- Kirjasto hankkii vuosittain kokoelmaansa noin 2000 kpl eri aineistoja ja poistaa kokoelmista suunnilleen saman verran aineistoa kokoelman uudistumisen takaamiseksi.
- Kirjasto järjestää satutunteja, lukupiiritoimintaa sekä kirjailijavierailuja.
- LVV:n suosittelemaa kuntatasoista lukutaitostrategiaa/ -suunnitelmaa toteutetaan yhteistyössä perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Kirjaston johdolla luodaan lukutaitotyön suunnitelma myös aikuisväestölle eri yhteistyötahojen kanssa.
- Kirjasto tarjoaa asiakkaille tiloja opiskeluun ja työskentelyyn
- Kirjasto järjestää tapahtumia ja tilaisuuksia, jotka edistävät yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Toiminnalliset muutokset:

Kirjasto pyrkii parantamaan palveluiden saavutettavuutta tilasuunnittelulla, opasteiden selkiyttämällä ja lisäämisellä sekä aktiivisella tiedottamisella. Aineistonäyttelyillä ja sisältöjen houkuttelevalla esiin nostamisella pyritään lisäämään erityisesti aikuisten aineistojen lainamääriä.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden vastuualueen tehtävä on liikuntalain mukaan yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla sekä luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle. Järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta, sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Liikuntapalvelut järjestävät ohjattuja liikuntapalveluja eri kohderyhmät huomioiden, mm. eläkeläisten ohjattua kuntosalitoimintaa, eläkeläisten ohjattuja tasapainoryhmiä, matalankynnyksen ohjattuja ryhmiä sähly, pallopelit, jumpat, yms).

Erityisliikuntapalvelut tuotetaan yhteistyössä seutukunnallisesti sekä yksityisen sektorin kanssa (Forssan kaupungin liikuntapalvelut tuottavat erityisliikuntapalveluita erityisliikuntaryhmille mm. henkilöille, joilla on heikentynyt toimintakyky, tuki- ja liikuntaelinsairauksia, pitkäaikaissairauksia, liikapainoa yms.)

Kyläyhdistykset tuottavat aktiivisesti ohjattuja liikuntapalveluja yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa mm. Letkulla, Liesjärvellä, Teurolla ja Riihivalkamassa toimivat kuntojumppa, tasapaino, sekä kuntosaliryhmät vertaisohjaajien vetämänä.

Liikuntapalvelut tukevat avustuksien muodossa tammelalaisia rekisteröityjä urheiluseuroja, joiden toiminta on yhdistyksen sääntöjen mukaan urheilu- ja liikuntatoimintaa. Lisäksi avustuksia jaetaan Tammelassa toimiville rekisteröidyille yhdistyksille, projekti- ja työryhmille silloin kun avustus kohdennetaan liikuntatoiminnaksi katsottavan hankkeen toteuttamiseen.

Liikuntapalvelut vastaavat kunnan liikuntaolosuhteiden ja liikuntapaikkojen hoidosta sekä kehittämisestä. Talvella lähiliikuntapaikkojen jäähoidosta sekä peltolatujen teosta vastaavat rekisteröidyt tammelalaiset yhdistykset. Näiden palveluiden tuottamiseen yhdistykset saavat avustuksia.

Tammelan keskeisemmät ulkoliikuntapaikat ovat liikuntapuistossa, joka sijaitsee Tammelan keskustassa.

Liikuntapalveluiden hallinnassa on kolme liikuntasalia Manttaali, Tammi Areena, Riihivalkama, sekä kaksi kuntosalia Kunto-Tammi ja liikuntapuiston kuntosali.

Henkilöstömuutokset:

Ei henkilöstömuutoksia.

Investoinnit:

Päältääjettava ruohonleikkuri 11 000 €

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden tehtävänä on toteuttaa nuorisolain mukaisia tehtäviä kunnassa. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat Tammelan seurakunta ja 4H, TE-palvelut, mielenterveyspalvelut, ohjaamo ja kirjasto. Yhteistyötä tehdään myös seudun nuorisotoimien ja yhdistysten kanssa. Kunnassa on vakinainen nuorisotyöntekijä ja koulunuorisotyöntekijä. Etsivä nuoristyö on ostopalveluna Fokka säätiöltä.

Kunnassa on oltava ohjaus- ja palveluverkosto tai muu vastaava yhteistyöryhmä, jonka kohderyhmänä ovat kaikki kunnassa asuvat nuoret. Verkoston tai muun yhteistyöryhmän tulee

toimia vuorovaikutuksessa nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorten palveluja tuottavien yhteisöjen kanssa. Tammelassa tällaisena verkostona toimii laaja hyvinvointityöryhmä.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Tammelassa kartoitetaan ensin nuoren kokonaistilanne nuoren oman kertomuksen mukaan, ja ohjataan hänet kulloinkin sopiviin palveluihin, esimerkiksi terveydenhuollon tai sosiaalitoimen palveluihin tai työpajalle. Etsivä nuorisotyöntekijä toimii myös nuoren tukihenkilönä asiakassuhteen ajan. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Nuorisopalvelut mahdollistavat monipuolista ohjattua toimintaa kaiken ikäisille nuorille ja nuorille aikuisille mm. organisoimalla Harrastamisen Suomen Mallin (HSM) mukaista harrastustoimintaa. Harrastamisen Suomen Malli on Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamuoto. Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Lisäksi nuorisopalvelut järjestävät myös monipuolisesti muuta kerhotoimintaa liikunnallisen, seikkailukasvatuksellisen, teknisen ja digitaalisen nuorisotyön kontekstissa nuorten liikunnallisen ja terveellisen elämäntavan, kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, luontoyhteyden sekä teknisen- ja digitaalisen osaamisen ja työelämätaitojen vahvistamiseksi. Toimintaa järjestetään koko lukuvuoden ajan sekä Tammelassa että seutukunnallisesti Nuorisopalveluiden yhteistyöllä. Koulujen ollessa kesälomalla toiminta keskittyy kesäleiritoimintaan. Nuorisotila on avoinna kahtena iltana viikossa. Kaikki Tammelan Nuorisopalveluiden toiminta on pääsääntöisesti täysin maksutonta.

Koulunuorisotyö toimii Tammelan koulukeskuksella neljänä päivänä viikossa, alakoululaisten kanssa tarvittaessa. Koulunuorisotyön kautta kaikille Tammelan nuorille vedetään hyvinvointia ja jaksamista tukeva Friends-ohjelma. Koulunuorisotyö toteuttaa myös yhdessä liikunnanopettajan kanssa kaikille yläkouluikäisille tytöille itsepuolustustunnin. Koulunuorisotyöntekijä osallistuu välituntitoimintaan, liikkarivälitunneille ja tukioppilaiden kanssa tehtävään työhön. Hän tukee myös oppilaita TET- ja kesätyöpaikkojen haussa. Koulunuorisotyö järjestää nuorille välituntisin vapaaehtoista pienryhmätoimintaa, jolla pyritään tukemaan oppilaiden jaksamista.

Nuorisopalvelut tukevat avustuksien muodossa tammelalaisia rekisteröityjä nuorisoyhdistyksiä. Lisäksi avustuksia jaetaan muille nuorisotyötä tekeville yhdistyksille. Tammelan nuorisopalvelut vastaavat Manttaalin nuorisotiloista sekä Oksjärven leirikeskuksesta.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisy

Fokka säätiö tuottaa etsivän nuoristyön ja ohjaamo palvelut tammelalaisille nuorille. Ohjaamo palvelut toimivat Manttaalin talossa. Ohjaamo on kaikille alle 30-vuotialille tarkoitettu paikka, jossa saa apua ja tukea monenlaisiin arjen asioihin, kuten työhön, koulutukseen hyvinvointiin ja tulevaisuuden suunnitteluun.

Palvelualueen toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2027
Sujuvoittaa kirjastoasiointia sekä lisätä erityisesti aikuisten aineistojen lainamääriä	Kehitetään tilasuunnittelua mm. hyllyjärjestystä uusimalla, opasteita lisäämällä ja selkiyttämällä. Kehitetään tapoja sisältöjen esille nostamiseen.	Aikuisten aineistojen lainamäärät, omatoimiajalla asionnin määrä, asiakaspalaute	Kirjastotilan hahmottaminen ja etsityn aineiston löytäminen on vaikeaa.	Riittävät ja selkeät opasteet, helposti hahmotettava kirjastotila, aktiivinen ja lukemaan innostava sisältöjen esittelytapa, kasvavat lainamäärät
Tuetaan tammelalaisten nuorten jaksamista ja hyvinvointia tarjoamalla monipuolisia vapaa-ajan harrastuksia sekä toimintoja.	Harrastamisen Tammelan mallin rahoituksen hakeminen. Olemassa olevan toiminnan jatkuvuuden varmistaminen	Avustuksen kotiuttaminen ja harrastustoiminnan jatkaminen.	Nuorisotilatoiminta tavoittaa 45 % tammelalaisista nuorista.	Ylläpitää ja kehittää tarjottavia toimintoja.
Senioreille järjestettävät ohjatut liikuntaryhmät vuoden 2026 tasolla.	Ohjattujen tasapainokoulujen ja kuntosaliryhmien järjestäminen.	Viikoittaisten ryhmien määrä vuoden 2026 tasolla.	Ryhmien määrä seitsemän kappaletta viikossa.	Ylläpitää tarjottavia toimintoja.

Sivistyspalvelut yhteensä

Sivistyspalvelut yhteensä	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toimintatuotot	648 752	505 773	554 900	554 900	554 900	554 900
Toimintakulut	-10 754 849	-10 831 728	-10 591 700	-10 591 700	-10 591 700	-10 591 700
Toimintakate (Netto)	-10 106 097	-10 325 955	-10 036 800	-10 036 800	-10 036 800	-10 036 800
Valtuustoon nähden sitova						
Poistot ja arvonalentumiset	-116 407	-94 390	-70 468	-53 069	-40 507	-30 283